

Forslag
til
adgangsbegrensning
og
reguleringsmodell i kystflåtens
loddefiske
-innstilling fra arbeidsgruppe

Juni 2019

Innholdsfortegnelse	Side
Oppsummering av arbeidsgruppens tilrådninger	3
1 Innledning	5
2 Nærmere om mandatet	6
3 Sammensetning av arbeidsgruppen – sekretariat – møter	7
4 Loddeforvaltningen i Barentshavet	8
Fordelingen av den norske loddekvoten mellom reguleringsgruppene	
5 Reguleringen av loddefisket i kystgruppen i siste 20-årsperiode	9
Summarisk oversikt over nøkkeltall for kystflåtens loddefiske de siste 20 årene	
6 Deltakervilkår i kystflåten	15
Lovgrunnlag – deltakerloven – den årlige deltakerforskriften	
Departementets merknader til § 21, Ot.prp.nr. 67 (1997-98)	
Deltakervilkårene for kystgruppens loddefiske i 2009	
Deltakervilkårene for kystgruppens loddefiske i 2018	
7 Adgangsbegrensning - deltakervilkår – tilrådning	18
Deltakerbegrensning	
Arbeidsgruppens vurderinger og anbefalinger	
Delinnstilling fra arbeidsgruppen	
Tidsperiode for utvelgelse av fartøy	
Nærmere om vilkår for utvelgelse/deltakerkriterier	
Deltatt med mer enn ett fartøy	
Kvantumskrav	
Alternativ utforming av vilkår for deltakelse	
8 Kvotereguleringsmodell – tilrådning	27
Spørsmål om kvotestige	
Spørsmål om maksimalkvote – fartøykvoteregulering	
Redskapsfleksibilitet mv	
Vedlegg	31
Summarisk oversikt over sentrale nøkkeldata om kystgruppens loddefiske i Barentshavet tilbake til 1999	

Oppsummering av arbeidsgruppens tilrådninger

1. Arbeidsgruppen legger til grunn at de vilkår som angis i § 21 i deltakerloven gir nødvendig lovgrunnlag til å etablere en adgangsbegrensning i kystgruppens fiske etter lodde.
2. Arbeidsgruppen anser det ikke som relevant å gå lenger tilbake i historien enn 2011, og velger derfor å se bort fra deltakelse i loddefisket i årene før 2011, samt utelukke årene 2014 og 2015 i kvalifiseringsgrunnlaget da deltakelsen i disse to årene bl.a. ble avgjort ved hjelp av loddtrekning.
3. Arbeidsgruppen tilrår at loddefiske i årene, 2011, 2012, 2013 og 2018 benyttes som grunnlag for utvelgelse/adgangsbegrensning av fartøy i kystgruppens loddefiske.
4. Arbeidsgruppen har vurdert ulike kriterier for utvelgelse av fartøy og analysert hvilke utslag de ulike kriteriene gir med hensyn til antall fartøy, og etter en helhetsvurdering tilrår arbeidsgruppen at en benytter *eier ID under fiske* (juridisk eier i første ledd da fartøyet deltok i fisket) som grunnlag for utvelgelse av fartøy.
5. Arbeidsgruppen mener at rederier/fartøy som skal velges ut må kunne dokumentere en viss kontinuitet i deltakelsen i loddefisket i de årene som er foreslått som grunnlag for utvelgelsen. På denne bakgrunn tilrår arbeidsgruppen at

-fartøyeier (eier ID under fiske - juridisk eier i første ledd da fartøyet deltok i fisket) må ha fisket og levert lodde med fartøyet/erstatningsfartøy i 2018 og/eller i to av årene 2011-2013.
6. Arbeidsgruppen finner ikke grunnlag for å foreslå at det settes kvantumskrav i deltakervilkårene.
7. Arbeidsgruppen erkjenner at det i tillegg er behov for en begrenset dispensasjonsbestemmelse (fartøy som er kjøpt eller kontrahert som erstatningsfartøy, vesentlig driftshavari/totalhavari i 2018, endring i eiersammensetning/selskapsorganisering), slik en har hatt i tilknytning til de fleste adgangsreguleringer som er innført i kystflåten.
8. Arbeidsgruppen legger til grunn at foreslåtte deltakervilkår og dispensasjonsadgang ikke må føre til knoppskyting av deltakeradganger – en eier ID må ikke generere mer enn en deltakeradgang.
9. Arbeidsgruppen tilrår etter en helhetsvurdering at det ikke etableres en åpen gruppe i tillegg til en lukket gruppe.
10. Arbeidsgruppen tilrår at en viderefører en påmeldingsordning for å få mest mulig reell oversikt over antall fartøy som planlegger deltakelse i loddefisket, slik at det kan fastsettes mest mulig reelle kvoter ved fiskets start. Arbeidsgruppen er usikker på om det i tillegg fortsatt er nødvendig å kombinere en påmeldingsordning med en siste utseilingsdato.

11. Arbeidsgruppens forslag til deltakervilkår gir som resultat et bruttotall på 101 selskaper (eier ID'er) som oppfyller vilkårene, jfr. tabell 7 (grønn markert felt). Arbeidsgruppen mener at det reelle antallet selskaper som vil komme i betraktning ut fra foreslåtte deltakervilkår vil være noe lavere enn bruttotallet, og være i størrelsesorden 80 selskaper.

Selskap som er avviklet/falt bort («tom») må derfor ikke komme i betraktning, med mindre disse faller inn under foreslåtte dispensasjonsbestemmelse. Arbeidsgruppen forutsetter at bruk av foreslåtte vilkår for utvelgelse av deltakelse (eier ID under fiske) ikke må føre til at det oppstår «knoppskyting» av deltakeradganger. En eier ID må derfor ikke generere mer enn en deltakeradgang.

12. Arbeidsgruppen har ikke tatt stilling til om det bør etableres en strukturkvoteordning, kvotebytteordning eller kvoteleieordning i loddefisket. Arbeidsgruppen anser det likevel som naturlig at det på et eller annet tidspunkt etableres/vurderes slike ordninger i kystgruppens loddefiske.
13. Arbeidsgruppen anbefaler å videreføre gjeldende flate kvotestige med like kvoter (uavhengig av fartøylengde/størrelse) på alle deltakende fartøy i kystflåtens loddefiske.
14. Arbeidsgruppen tilrår ut fra en helhetsvurdering at en fortsatt benytter maksimalkvoter med en moderat overregulering i kystflåtens loddefiske.
15. Arbeidsgruppen legger til grunn at kystflåtens adgang til å benytte trål i loddefisket er tilfredsstillende ivarettatt i gjeldende regelverk om redskapsfleksibilitet.

Innstillingen er enstemmig.

Arbeidsgruppen beklager at innstillingen avgis lang tid etter den fristen som Landsstyret ga i sitt arbeidsoppdrag, og det vises i den forbindelse til årsakene til forsinkelsene i arbeidet, bl.a. er meddelt gjennom delinnstillingen avgitt fra arbeidsgruppen 14.9.2018.

Espen Nilsen/s

Sten Angelsen/s

Ivar Gustad/s

Helge Norheim/s

Tor Gunnar Kransvik/s

Valter Rasmussen/s

Juni 2019

1 Innledning

Loddefisket i Barentshavet er for kystgruppen fortsatt ikke adgangsregulert, og dette skaper utfordringer i avviklingen av fisket. Reguleringsopplegget i kystgruppen har blitt lagt opp med påmelding, kvotefastsettelse på fartøynivå, loddtrekning (dersom behov), og påfølgende refordelinger, noe som gir et lite forutsigbart fiske for denne flåtegruppen. Fiskarlaget har anbefalt at også kystgruppen adgangsreguleres i loddefisket, men dette er så langt ikke imøtekommet av myndighetene. Fiskarlaget mener det er helt nødvendig å få til et mer forutsigbart loddefiske for kystgruppen, og Landsstyret bestemte allerede høsten 2015 at en intern gruppe skulle vurdere dette spørsmålet.

I saksdokumentene til Fiskeridirektoratet i forbindelse med Reguleringsmøtet i november 2018 ble bl.a. følgende skrevet om loddefisket i Barentshavet:

«Loddefisket er et fiskeri som pågår over en svært kort periode der det knytter seg stor usikkerhet til loddens tilgjengelighet, innsig (østlig/vestlig), vær, modning, mottak, månefase og deltagelse. For å sikre at kystfartøygruppens kvote blir oppfisket er det viktig at Fiskeridirektoratet på kort varsel kan sette i verk tiltak i form av refordeling.

Siden kystfartøygruppens fiske etter lodde ikke er adgangsbegrenset, består denne gruppen av en stor og uoversiktlig fartøymasse. Imidlertid prøver man gjennom sesongen, ved bruk av virkemidler som påmelding og fastsettelse av siste utseilingsdato, å få oversikt over fartøyene. Denne oversikten brukes for å justere og tilpasse maksimalkvoten til faktisk deltagelse. Mot slutten av fiskeriet er imidlertid disse virkemidlene ikke tilstrekkelige for å få en god oversikt over faktisk deltagelse.

Tradisjonelt har kystgruppen vært regulert med like maksimalkvoter. I 2011 ble det etter ønske fra næringen innført garanterte kvoter med maksimalkvotetillegg i kystfartøygruppens fiske etter lodde. På grunn av dette brukte Fiskeridirektoratet uforholdsmessig stor innsats for å følge fiskets utvikling. På slutten av fisket var man i kontakt med enkeltfartøy for å kartlegge faktisk deltagelse i flåten. Mange fartøy hadde gått over til å fiske torsk, men skulle tilbake til loddefiske. Andre fartøy lå på verksted på grunn av problemer, men planla å komme tilbake før sesongen var slutt. Usikkerheten med hensyn til faktisk deltagelse gjorde at man var svært forsiktig i vurderingene ved refordeling. Dette resulterte at det ved slutten av sesongen i 2011 sto igjen 544 tonn av kystfartøygruppens kvote.

For å unngå å bruke store ressurser på slutten av sesongen, samt sikre at kystfartøygruppens kvote ble oppfisket, ble det derfor for 2012-sesongen innført hjemmel til å oppheve de garanterte kvotene på et gitt tidspunkt i samråd med næringen. Fiskeridirektøren så seg nødt til å oppheve de garanterte kvotene 16. mars, noe som gjorde at man hadde større handlingsrom på slutten av sesongen for å sikre at norsk kvote ble oppfisket. Denne hjemmelen ble videreført til 2013. Også dette året var man nødt å oppheve den garanterte kvoten for å foreta de nødvendige justeringene mot slutten av fisket. I 2014 og 2015 var imidlertid gruppeknoten så liten at fartøyene ble regulert gjennom loddtrekning noe som gjorde at det ikke var hensiktsmessig å ha garanterte kvoter med maksimalkvotetillegg.

Det er veldig ressurskrevende å følge opp kystfisket når deler av kvotene er garanterte. Direktoratet mottok også en del reaksjoner fra fiskerne da de garanterte kvotene ble opphevet, fiskerne stilte spørsmål med hensikten med garanti når den ble fjernet underveis i fisket. På bakgrunn av dette anbefales det ikke å regulere kystgruppen med garanterte kvoter med maksimalkvotetillegg.»

Foranstående redegjørelse fra Fiskeridirektoratet gir et dekkende bilde på utfordringer knyttet til administrering og gjennomføring av de årlige loddereguleringene i kystgruppen. I vedlegg 1 er det gitt en summarisk beskrivelse av hovedelementene i kystgruppens lodderegulering for tidsperioden 1999 – 2018.

2 Nærmere om mandatet

Utredningsoppdraget til arbeidsgruppen framkommer gjennom to landsstyrevedtak, hvorav det første la opp til et møte om problemstillingen, mens det andre vedtaket besluttet at det skulle nedsettes en arbeidsgruppe.

Landsstyrevedtak 37B/15

«Lodde i Barentshavet – kystgruppen – reguleringsmodeller – arbeidsmøte

Landsstyret viser til at det har vært til dels betydelige utfordringer med å få til et hensiktsmessig reguleringsopplegg i kystgruppens fiske etter lodde i Barentshavet. Dette skyldes bl.a. at dette fisket ikke er adgangsregulert, relativt små kvanta til disposisjon og mange påmeldte fartøy, som delvis ikke deltar i fisket selv om de er påmeldt.

Det har fra enkelte i organisasjonen vært framsatt ønske om å utrede alternative reguleringsopplegg for kystflåten loddefiske som er mer forutsigbart og kan gi fartøyene som deltar i dette fisket en tilfredsstillende økonomi.

Med bakgrunn i foranstående anmoder Landsstyret administrasjonen om å innkalle til et arbeidsmøte med representanter fra kystflåten med henblikk på å fremme forslag til alternative reguleringsopplegg. Administrasjonen gis fullmakt til å invitere relevante representative personer fra kystnotflåten til et slikt møte, samt at representanter fra Fiskeridirektoratet og Sildelaget inviteres som observatører.

Forslag fra nevnte arbeidsmøte sendes til en kort organisasjonsmessig behandling, slik at saken kan behandles på Landsstyrets møte 19.- 20. oktober d.å.»

Landsstyrevedtak 27/17 (9.-10. mai 2017)

Spørsmål om deltakerregulering i kystgruppens loddefiske

«Landsstyret i Norges Fiskarlag viser til at spørsmålet om å etablere en adgangsbegrensning i kystgruppens loddefiske var gjenstand for behandling høsten 2015, men av ulike årsaker, herunder stans i loddefisket siden 2016, har dette arbeidet ikke blitt sluttført.

Landsstyret mener at det er sterkt ønskelig å få etablert en adgangsbegrensning i kystgruppens fiske etter lodde slik at det blir mulig å regulere dette fisket på en mer forutsigbar måte. Landsstyret går inn for at dette spørsmålet behandles i en arbeidsgruppe, og gruppen bes om å gjøre rede for reguleringen av loddefisket i kystgruppen de siste 20 årene, samt fremme forslag til både deltakervilkår og reguleringsmodell for en framtidig regulering av loddefisket i kystgruppen. Arbeidsgruppen skal ta utgangspunkt i gjeldende kvotefordelingsnøkkel mellom flåtegruppene, jfr. landsmøtevedtak 5/15.

Arbeidsgruppen bes om å legge fram sin innstilling innen Landsstyrets møte 10.-11. oktober 2017. Det forutsettes videre at saken undergis en organisasjonsmessig høring før Landsstyret fremmer et endelig forslag til myndighetene.

Landsstyret går inn for at arbeidsgruppen gis følgende sammensetning; Representanter fra Samarbeidsrådet Nord, Samarbeidsrådet Sør og Fiskebåt. Hver gruppering som angitt foran anmodes om å peke ut to representanter hver.

Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag inviteres hver til å delta som observatører i nevnte arbeidsgruppe med en person.

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Norges Fiskarlag samt nødvendig bistand fra medlemslag.»

Arbeidsgruppen legger til grunn at oppdraget kan angis med følgende hovedpunkter:

- sterkt ønskelig å få etablert en adgangsbegrensning i kystgruppens fiske etter lodde slik at det blir mulig å regulere dette fisket på en mer forutsigbar måte
- gjøre rede for reguleringen av loddefisket i kystgruppen de siste 20 årene
- fremme forslag til både deltakervilkår og reguleringsmodell for en framtidig regulering av loddefisket i kystgruppen
- ta utgangspunkt i gjeldende kvotefordelingsnøkkel mellom flåtegruppene, jfr. landsmøtevedtak 5/15

3 Sammensetning av arbeidsgruppen – sekretariat – møter

De to samarbeidsrådene (Nord og Sør) og Fiskebåt pekte selv ut kandidater som skulle representere i arbeidsgruppen, og følgende personer ble utpekt:

Medlemmer:

Samarbeidsrådet Nord

1 Sondre Kristoffersen,

2 Kjell Klausen,

Vara: **Espen Nilsen, Sten Angelsen**

Samarbeidsrådet Sør

3 Ivar Gustad,

4 Johnny Magne Sjo,

Vara: **Helge Norheim, Paul Kåre Aandahl**

Fiskebåt

5 Tor Gunnar Kransvik,

6 Valter Rasmussen,

Av ulike årsaker hadde enkelte av de personene som var foreslått problemer med å stille i møter, og det ble derfor behov for å trekke inn ny person og involvere utpekte varapersoner. Personene som er oppført med **uthevet skrift** har deltatt i arbeidsgruppen/møtene.

Observatører:

Fiskeridirektoratet

Inger-Anne Arvesen

Norges Sildesalgslag

Roald Oen

Sekretariat: Jan Birger Jørgensen

Fiskeridirektoratets representant har bistått med framskaffelse av relevant statistikk, samt kvalitetssikring av tallmateriale. Espen Jakobsen fra administrasjonen i Fiskebåt har også bistått i sekretariatarbeidet, og deltok på arbeidsgruppens møte 12. desember 2018.

Møter

Det har vært avholdt to fysiske møter i arbeidsgruppen, henholdsvis i Trondheim 27.8.2018 og Gardermoen 12.12.2018. Det har videre vært avholdt tre telefonmøter; 14.9.2018, 14.6.2019 og 20.6.2019.

4 Loddeforvaltningen i Barentshavet

Loddebestanden i Barentshavet forvaltes av Norge og Russland og kvotespørsmålet behandles i de årlige møtene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon.

Loddekvoten i Barentshavet fordeles med 60 % til Norge og 40 % til Russland. I årene 2010-2012 skaffet Norge seg en høyere loddekvote ved å bytte kvote på norsk vårgytende sild mot lodde. Dette kvotebyttet ble gjennomført på gruppenivå for trål- og ringnotgruppen. Kystgruppen ble ikke berørt. Lodde er en viktig nøkkelart i Barentshavet som matkilde for hvitfiskbestandene (særlig torsk). Dette forholdet ligger bl.a. innarbeidet i den etablerte forvaltningsstrategien for lodde. Forvaltningsregelen angir at TAC ikke skal settes høyere enn at med 95 % sannsynlighet, minst 200 000 tonn lodde får anledning til å gyte.

Det ble foretatt en evaluering av forvaltningsregelen for lodde i 2016, og partene bestemte at gjeldende forvaltningsregel skulle videreføres i en femårs-periode 2017-2021. Følgende er nedfelt i protokollen fra kommisjonsmøtet (46. sesjon) i oktober 2016:

På bakgrunn av ICES' evaluering av forvaltningsregler for lodde, bestemte partene seg for å videreføre den gjeldende forvaltningsregelen for en periode på fem år. Denne forvaltningsregelen tilsier at TAC ikke settes høyere enn at, med 95 % sannsynlighet, minst 200 000 tonn lodde får anledning til å gyte, jf. Vedlegg 12. Etter femårsperiodens utløp skal forvaltningsregelen evalueres av Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Evalueringen skal gjennomføres i 2021.

Fordelingen av den norske loddekvoten mellom reguleringsgruppene

Fordelingen av lodde i Barentshavet var gjenstand for behandling på Landsmøtene i 2001, 2003, 2007 og 2015, med ulike utfall med unntak av landsmøtevedtakene i 2017 og 2015 hvor en videreførte samme fordeling med en merknad i 2015 om at enkelte ønsket å vurdere fordelingsnøkkelen på nytt (se tabell under). Landsmøtevedtak 6/07 og 5/15 (**mørk** ramme nedenfor) angir gjeldende fordeling, og har vært anvendt i perioden 2007-2017 (i de årene loddefisket har vært åpent).

Landsstyret har anvist at arbeidsgruppen skal legge til grunn fordelingen slik den framkommer i landsmøtevedtakene 6/07 og 5/15.

Tabell 1: Oversikt over landsmøtevedtakene i 2001, 2003, 2007 og 2015 – fordeling mellom grupper

Reguleringsgruppe	LM 6/07- 5/15 (%)	LM 6/03 (%)	LM 7/01 (%)
Ringnotgruppen	72	70,5	77
Trålgruppen	12	12,0	12
Kystgruppen	16	17,5*	11

*sikres et minstekvantum på 17 000 tonn

5 Reguleringen av loddefisket i kystgruppen i siste 20-årsperiode

Loddefisket i Barentshavet har vært preget av perioder med full stans på grunn av svak bestandssituasjon. Under følger et utdrag (tabell 2) fra ICES sitt kvoteråd for lodde i Barentshavet for 2019. Tabellen viser årlige kvoteråd, fangster relatert til kvoterådene, årlig fastsatt TAC og offisiell årlig fangst for perioden 1987-2018.

Tabell 2: Utdrag fra kvoteråd fra ICES for 2019

History of the advice, catch, and management

Table 7 Capelin in subareas 1 and 2, excluding Division 2.a west of 5°W. ICES advice and catch. All weights are in tonnes.

Year	ICES advice	Catch corresponding to advice	Agreed TAC	ICES catch
1987	Catches at lowest practical level	0	0	0
1988	No catch	0	0	0
1989	No catch	0	0	0
1990	No catch	0	0	0
1991	TAC	1000000	900000	933000
1992	SSB > 400 000-500 000 t	834000	1100000	1123000
1993	A cautious approach, SSB > 400 000-500 000 t	600000	630000	586000
1994	No fishing	0	0	0
1995	No fishing	0	0	0
1996	No fishing	0	0	0
1997	No fishing	0	0	1000
1998	No fishing	0	0	3000
1999	SSB > 500 000 t	79000	80000	101000
2000	5% probability of SSB < 200 000 t	435000	435000	414000
2001	5% probability of SSB < 200 000 t	630000	630000	568000
2002	5% probability of SSB < 200 000 t	650000	650000	651000
2003	5% probability of SSB < 200 000 t	310000	310000	282000
2004	No fishing	0	0	0
2005	No fishing	0	0	1000*
2006	No fishing	0	0	0
2007	No fishing	0	0	4000*
2008	No fishing	0	0	12000*
2009	5% probability of SSB < 200 000 t	390000	390000	307000
2010	5% probability of SSB < 200 000 t	360000	360000	323000
2011	5% probability of SSB < 200 000 t	380000	380000	360000
2012	5% probability of SSB < 200 000 t	320000	320000	296000
2013	5% probability of SSB < 200 000 t	200000	200000	177000
2014	5% probability of SSB < 200 000 t	65000	65000	66000
2015	5% probability of SSB < 200 000 t	6000	120000	115000
2016	Zero catch	0	0	0
2017	Zero catch	0	0	0
2018	5% probability of SSB < 200 000 t	205000	205000	194520
2019	Zero catch	0		

* Research catch.

Kilde: <http://ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Advice/2018/2018/cap.27.1-2.pdf>

Det har i perioden 1987-2019 (totalt 33 år) vært åpnet for loddefiske i 16 år. Den lengste perioden var i årene 2009-2015. Tabell 3 er en oversikt over norsk kvote og fangst i perioden 1999-2019.

Tabell 3: Oversikt over TAC, norsk kvote og totalfangst i perioden 1999 – 2019

År	TAC (tonn)	Norsk kvote (tonn)	Derav forskning, undervisning, kartlegging etc.	Russisk kvote (tonn) ¹	Norsk kvote inkl. russisk kvote (tonn)	Fangst (tonn)
1999	80 000	48 000	-	-	48 000	50 036
2000	435 000	256 000	-	29 000	285 000	279 409
2001	630 000	371 000	-	-	371 000	375 619
2002	650 000	383 000	-	-	383 000	397 731
2003	310 000	183 000	-	-	183 000	180 306
2004-2008	Forbudt å fiske lodde					
2009	390 000	233 000	8 900	-	233 000	233 005
2010	360 000	215 000	7 000	30 000	245 000	246 658
2011	380 000	222 000	5 000	48 000	270 000	273 070
2012	320 000	191 000	5 000	30 000	221 000	218 488
2013	200 000	119 000	4 000	-	119 000	120 950
2014	65 000	38 980	452	-	38 980	40 021
2015	120 000	71 980	492	-	71 980	71 319
2016 - 2017	Forbudt å fiske lodde					
2018	205 000	122 500	452	-	122 500	123 461
2019	Forbudt å fiske lodde					

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 03.05.2019

¹2000: Sildelaget kjøpte 29 000 tonn lodde fra Russland (via North Atlantic Resources AS). 2010: Norge fikk overført 30 000 tonn lodde i bytte mot 10 000 tonn nvg-sild, 2011: Norge fikk overført 48 000 tonn lodde i bytte mot 15 000 tonn nvg-sild. 2012: Norge fikk overført 30 000 tonn lodde i bytte mot 10 000 tonn nvg-sild

Summarisk oversikt over nøkkeltall for kystflåtens loddefiske de siste 20 årene

Under presenteres en summarisk oversikt over nøkkeltall for kystflåtens loddefiske i perioden 1999-2018 (tabell 4).

Tabell 4: Nøkkeltall for kystflåtens loddefiske i perioden 1999-2018

År	Antall påmeldte fartøy	Antall deltakende fartøy	Lodd-trekning	Gruppe-kvote (tonn)	Fartøy- evt. maksimalkvote ¹² (tonn)	Siste utseilings-dato	Annet
1999 ³	59	20	JA	6 600	330/430/480/700/900	JA	konsumreg
2000	149	60	NEI	55 770	425/820/ fritt fiske	JA	konsumreg
2001	116	48	NEI	50 830	630/900/ fritt fiske	JA	konsumreg
2002	129	81	NEI	45 960	750/1000/fritt fiske	JA	
2003	170	104	NEI	21 960	250/400	JA	konsumreg
2009	171	58	NEI	35 856	350/750/1000/1400 t	JA	konsumreg
2010	134	78	NEI	33 280	370/470	JA	
2011	139	100	NEI	35 520	370/470	JA	
2012	145	73	NEI	29 760	270/445/520/595/ fritt fiske	JA	
2013	141	88	NEI	18 400	190/220/370/fritt fiske	JA	
2014 ³	125	31	JA	6 165	200	JA	
2015	120	36	JA	11 438	300/600	JA	
2018	111	68	NEI	19 528	300	JA	
Snitt	131	65		32 572			

Kilde: Fiskeridirektoratets saksdokumenter til de årlige møtene i Reguleringsrådet/Reguleringsmøtet

¹ Fartøy over 27,5 meter fikk til og med 2013 25 % høyere maksimal-/fartøykvote enn kvotene oppgitt i tabellen

² Refordelinger i løpet av sesongen

³ Ser bort fra disse årene i gjennomsnittsbetraktningen for årlig kvote til kystgruppen

Antall påmeldte er hentet fra lister oversendt fra Norges Sildesalgslag med de svakheter dette innebærer, se punktet som omhandler «Utfyllende opplysninger om årene 2014 og 2015» i vedlegg 1. Antall deltakende er antall fartøy som har meldt utseiling. Det kan være at fartøy som har meldt utseiling av ulike grunner ikke har fått fangst.

I de årene loddefisket har vært åpent i perioden 1999 -2018 har den **gjennomsnittlige gruppeknoten for kystflåten vært 32 572 tonn** (dersom en ser bort fra 1999 og 2014 som må anses som ekstraordinære).

Videre har **årlig gjennomsnittlig deltakelse** i kystgruppen i denne perioden vært **65 fartøyer**, mens det i snitt har vært en årlig påmelding tilsvarende **131 fartøyer**. Dette innebærer at det i snitt i denne perioden har vært **om lag 50 %** av de årlig påmeldte kystfartøyene som **reelt har deltatt** i loddefisket.

Tabellen over viser liten sammenheng mellom størrelse på fartøyets kvote og faktisk deltagelse. Fartøyenes startkvoter har variert mellom 190 tonn og 750 tonn, deltagelsen mellom 48 og 104 fartøy. Da ser man bort fra år der det har vært nødvendig å regulere deltagelsen med loddtrekning.

I vedlegg 1 gis en summarisk oversikt over kystgruppens loddefiske i Barentshavet tilbake til 1999. Informasjonen er i all hovedsak hentet fra Fiskeridirektoratets saksdokumenter til de årlige møtene i Reguleringsrådet/Reguleringsmøtet. Tabell 5 viser kystgruppens kvoter og fangst for perioden 1999-2019.

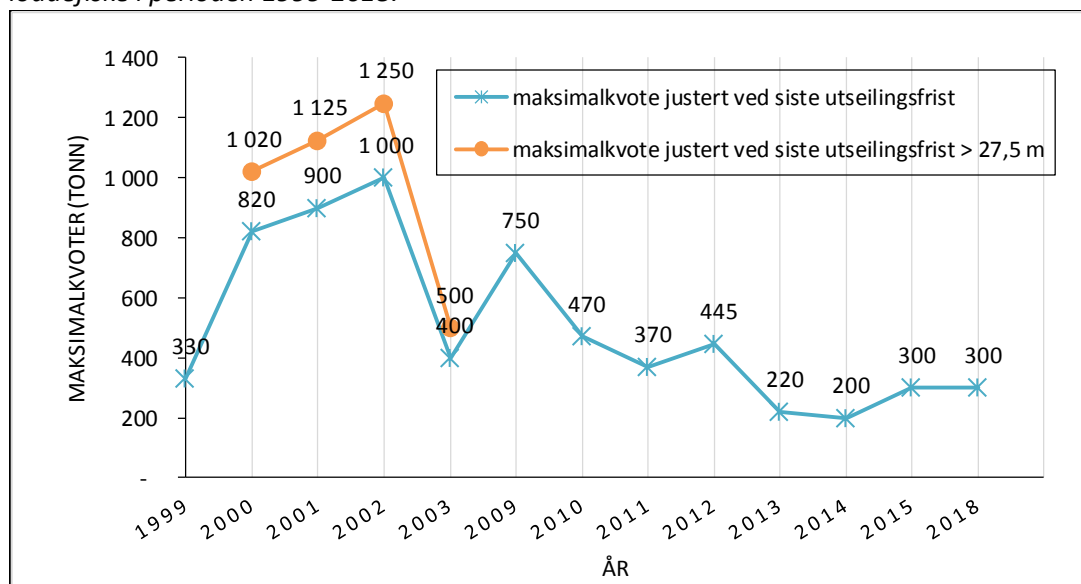
Tabell 5: Oversikt over kystgruppens kvote og fangst for årene 1999-2018

Fangstår	Kvote (tonn)	Totalt (tonn)	Restkvote (tonn)
1999	6 600	6 211	389
2000	55 770	19 500	36 270
2001	50 830	36 094	14 736
2002	45 960	47 659	-1 699
2003	21 960	24 664	-2 704
2009	35 856	35 917	-61
2010	33 280	33 351	-71
2011	35 520	34 605	915
2012	29 760	28 663	1 097
2013	18 400	19 684	-1 284
2014	6 165	5 888	277
2015	11 438	10 398	1 040
2018	19 528	19 288	240
Totalt	371 067	321 921	49 146

Kilde: 1999-2003: sakspapirer fra Reguleringsmøtet. 2009-2018: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, samt konsesjonsregister per 6. september 2018.

Figuren under er en oversikt over fartøyenes maksimalkvoter fastsatt på bakgrunn av reell deltagelse (siste utseilingsfrist) i kystflåten loddefiske de siste 20 årene. Startkvoten og eventuelle refordelinger kommer ikke frem i figuren.

Figur 1: Oversikt over fartøyenes maksimalkvoter (tonn) etter siste utseilingsfrist i kystflåten loddefiske i perioden 1999-2018.

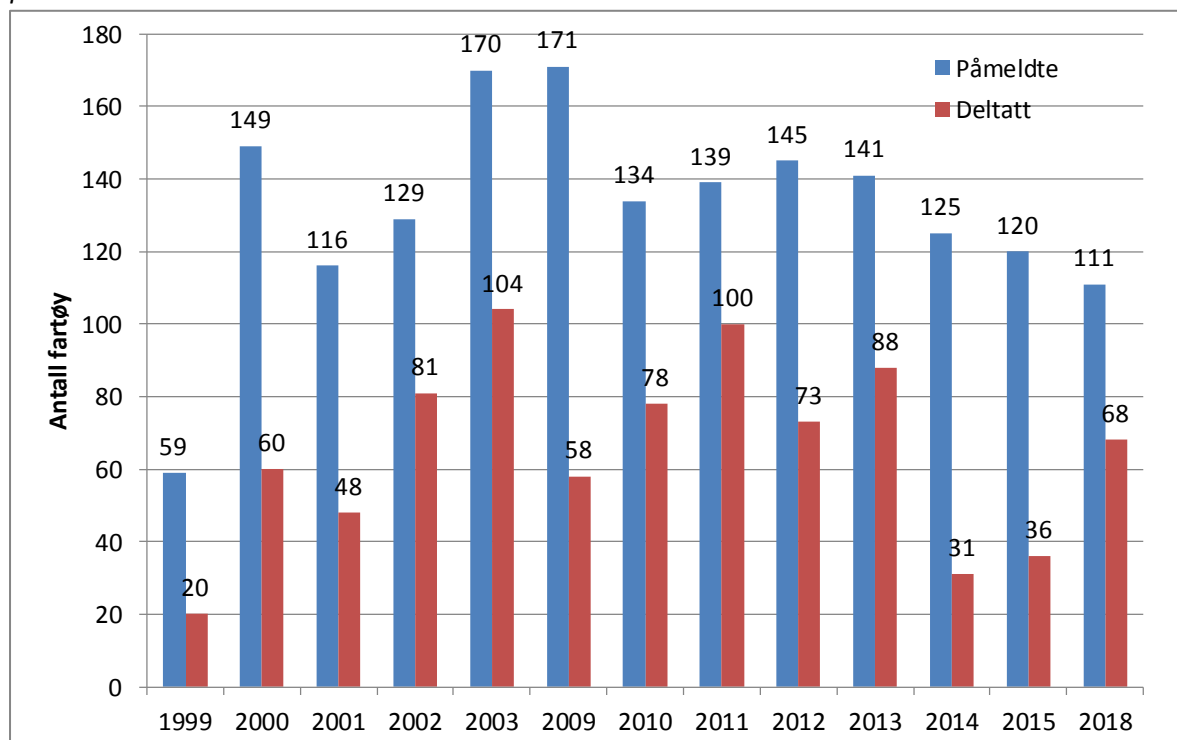
I perioden 2000 til 2003 ble fartøy med største lengde over 27,5 meter tilgodesett med høyere kvote enn fartøy med største lengde under 27,5 meter. Bakgrunnen for differensieringen var at det på 80-tallet var 10-15 fartøy mellom 90 og 110 fot uten ringnottillatelse som hadde historisk rett til å fiske sild i kystgruppen. På 90-tallet eksisterte kun tre av disse fartøyene. Disse fartøyene kunne delta uavhengig av lengdekravet i fisket etter lodde og fikk en høyere kvote enn de øvrige fartøyene.

Ved lukking av fisket etter nvg-sild for fartøy under 27,5 meter i 2002 fantes det to fartøy i merkeregisteret med en største lengde mellom 90 og 110 fot som på grunnlag av historisk deltakelse hadde adgang til å fiske nvg-sild i kystgruppen. Begge fartøy ble registrert med adgang til å delta i lukket gruppe med virkning fra 1. januar 2002 ved daværende eiere. Det ble i tillegg gitt to utskiftingstillatelser til eiere som innenfor referanseperioden fra 1998 til 24. september 2001 hadde deltatt i kystgruppens fiske etter nvg-sild med fartøy med største lengde mellom 90 og 110 fot, men som per 1. januar 2002 hadde solgt eller på annen måte avhendet fartøyet. Ved utskifting av fartøy skulle erstatningsfartøyets hjemmelslengde beregnes etter lengde ført i merkeregisteret per 31. desember 2001. Dette innebar at det ved lukking av kystgruppens fiske etter nvg-sild ikke ble etablert to, men fire deltakeradganger med hjemmelslengde større enn 27,5 meter.

Etter endringen i størrelsesparameter for store kystfartøy fra størst tillatte lengde på 28 meter til et lasteromsvolum på 300 kubikkmeter (nå 500 kubikkmeter) ble mange fartøy i kystgruppen lengre enn tidligere tillatt 27,5 meter. Det var derfor ikke tungtveiende grunner for at fartøy med hjemmelslengde større enn 27,5 meter skulle behandles særskilt i kvotesammenheng og differensieringen ble tatt vekk. Etter 2003 har det derfor vært fastsatt en lik/felles båtkvote for alle fartøyene i kystgruppen.

Figuren under viser oversikt over årlig antall påmeldte fartøy og årlig antall fartøy som har deltatt i kystflåtens loddefiske i siste 20-årsperiode.

Figur 2: Oversikt over antall påmeldte fartøy og antall fartøy som deltok i kystflåtens loddefiske i perioden 1999-2018.

6 Deltakervilkår i kystflåten

Lovgrunnlag – deltakerloven – den årlige deltakerforskriften

Selv om det hittil ikke har vært foretatt en lukking av kystflåtens deltakelse i loddefisket, finner Arbeidsgruppen det hensiktsmessig å redegjøre for rammebetingelsene og de generelle deltakervilkårene for kystgruppen slik disse har vært utformet/fastsatt i årene 2009 og i 2018.

De årlige deltakervilkårene for kystfiskeriene er fastsatt for en del fiskerier med hjemmel i deltagerloven, særlig sentralt er § 21 og lyder som følger:

§ 21. Årlige begrensninger i adgangen til å delta i enkelte fiskerier

*Når hensynet til ressursforvaltningen, avviklingen av fisket eller lønnsomheten i fisket gjør det nødvendig, kan Kongen ved forskrift med virkning for inntil ett år av gangen, fastsette bestemmelser om vilkår for adgangen til å delta i et bestemt fiske. **Det kan herunder stilles krav om at fartøyeieren, fartøyets fører eller høvedsmannen er registrert i fiskermanntallet eller krav om tidligere deltakelse i det aktuelle fisket.** Videre kan det stilles krav til faglige og tekniske forutsetninger, herunder fartøy og utstyr, og til eiers og mannskaps behov for å kunne drive fiske. Det kan også fastsettes et største antall fartøy som skal gis adgang til fisket.*

Bestemmelser fastsatt etter første ledd kan begrenses til bestemte fartøystørrelser, bestemte fiskemetoder, bestemte geografiske områder eller i bestemte tidsrom. For fangst av kongekrabbe kan det også skilles etter hvor fartøyet er registrert.

I forskrift etter første ledd som stiller krav om tidligere deltakelse i det aktuelle fisket, kan det gis tilsvarende bestemmelser som i § 17 første og annet ledd.

Uten hinder av bestemmelser fastsatt i medhold av første ledd har personer som er bosatt i Finnmark, kommunene Kåffjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvænangen, Karlsøy, Lyngen og Storfjord og de områder med sjøsamisk innslag i resten av Troms og Nordland som Kongen fastsetter, rett til å fiske torsk, hyse og sei med konvensjonelle redskaper. Retten etter første punktum gjelder bare for den som står i fiskermanntallet og eier et merkeregistrert fartøy under 11 meter. Kongen kan ved forskrift fastsette at bestemmelsen i første punktum også gjelder andre fiskerier.

0 Endret ved lover 18 apr 2008 nr. 10, 21 sep 2012 nr. 66 (ikr. 1 jan 2013 iflg. res. 21 sep 2012 nr. 913), 19 juni 2015 nr. 78 (ikr. 1 juli 2015 iflg. res. 19 juni 2015 nr. 692).

Gjennom vedtak i kgl.res. av 11.2.2000 er Kongens myndighet i § 21 i deltakerloven delegert til departementet. I lovproposisjonen knyttet til fastsettelse av deltakerloven anførte departementet følgende merknader knyttet til § 21.

Departementets merknader til § 21, Ot.prp.nr. 67 (1997-98)

Til § 21:

*«I tillegg til at det fastsettes årlige kvote-, område- eller tidsbegrensninger i medhold av saltvannsfiskeloven, har det i enkelte fiskerier vært nødvendig å fastsette årlige begrensninger i deltakelsen for fartøy uten spesiell tillatelse. **I sin enkleste form har det vært satt krav om at fartøy skal være registrert i merkeregisteret og at eieren eller høvedsmannen skal være registrert i fiskermanntallet.** Andre ordninger har i tillegg stilt krav om at **vedkommende eier, høvedsmann eller fartøy skal ha deltatt i det samme fisket i visse år, eventuelt kombinert med***

et krav om et visst kvantum fangst i de samme årene. Slike adgangsbegrensninger har vært fastsatt med hjemmel i § 6 i deltakerloven av 1972.

Departementet ser fortsatt behov for adgangsbegrensninger av denne typen i forskjellige fiskerier. Dette er en **formålstjenlig reguleringsmetode når det er begrenset ressurstilgang og en samtidig må ta hensyn til en hensiktsmessig strukturtilpasning for den del av flåten som ikke innehar spesielle tillatelser.**

I medhold av første ledd første punktum kan Kongen ved forskrift fastsette bestemmelser om adgang til å delta i bestemte fiskerier med virkning for inntil ett år om gangen når hensynet til ressursforvaltningen, **avviklingen av fisket eller lønnsomheten i fisket gjør det nødvendig.**

Det er her snakk om årlige begrensninger i deltakelsen, ikke tildeling av et fastsatt antall tillatelser til å drive en definert fremtidig virksomhet. **Ordningene er således ikke lukket på samme måte som konsesjonsordningene.**

Selv om deltakelsesvilkårene gjelder for ett år om gangen, vil bestemmelsen i første ledd imidlertid ikke utelukke at **de samme vilkårene kan være like flere år på rad**, avhengig av ressursituasjonen og ønsket strukturtilpasning i fiskeflåten.

Det er departementets forutsetning at dersom slike ordninger har strenge inngangsvilkår, samtidig som ordningene videreføres år etter år, må situasjonen tas opp til vurdering med sikte på at man enten bringer ordningene til opphør, foretar lempinger i adgangsvilkårene eller gjennomfører ordningen som en ordinær konsesjonsordning. Dette er bakgrunnen for at det i første ledd er foreslått at slike ordninger alltid skal være begrenset til ett års varighet.

Kongens kompetanse etter denne bestemmelsen vil kunne delegeres.

I henhold til første ledd annet punktum kan det stilles krav om at fartøyeieren, -fører eller høvedsmannen er registrert i fiskermanntallet eller krav om tidligere deltakelse i det aktuelle fisket. Oppregningen i annet punktum av hvilke kriterier man kan velge for adgangsbegrensning er ikke uttømmende, jfr. uttrykket «herunder». Bestemmelsen er å anse som en angivelse av hvilke begrensninger som i praksis vil være særlig aktuelle, **men loven bør ikke være til hinder for at man kan fastsette de begrensninger som viser seg nødvendige på bakgrunn av utviklingen i fiskeriene, både med hensyn til ressursituasjonen, redskapsutviklingen og strukturen i og lokaliseringen av fiskeflåten.**

I henhold til første ledd tredje punktum kan det videre stilles krav til faglige og tekniske forutsetninger, herunder fartøy og utstyr, og til eiers og mannskaps behov for å kunne drive fiske. Dette er en videreføring av tilsvarende bestemmelse i § 8 i deltakerloven av 1972.

I henhold til første ledd fjerde punktum kan det fastsettes et største antall fartøy som skal gis adgang til fisket.

Etter annet ledd kan bestemmelse fastsatt i medhold av første ledd, begrenses til bestemte fartøystørrelser, bestemte fiskemetoder eller bestemte områder eller tidsrom. **I dette ligger at man kan regulere for eksempel adgangen til å delta med fartøy over en viss størrelse, mens mindre fartøy fritt kan drive det aktuelle fisket.** Eller man kan bestemme at fisket er fritt i ett distrikt, mens fartøy som ønsker å fiske for eksempel i et område med bedre fisketilgjengelighet, må oppfylle visse vilkår. I gitte tilfeller vil denne adgangen være nødvendig for å sikre en smidig avvikling av fisket, og også for å styre fiskeriaktiviteten ut fra distriktpolitiske hensyn.

De årlige reguleringer har vært gjenstand for en omfattende organisasjonsmessig og administrativ behandling, hvor det har vært lagt stor vekt på hensynet til ressursituasjonen og behovet hos den enkelte deltaker. Det vil fortsatt legges stor vekt på at slike reguleringer skjer i nær kontakt med organisasjonene.»

Under følger en gjengivelse av deltakervilkårene for kystgruppens loddefiske for årene 2009 og 2018, dette for å illustrere hvordan vilkårene har vært utformet for de to gitte årene. Selv om loddefisket har vært regulert som et åpent fiskeri har det vært gjort mindre justeringer i ordlyden i deltakerbestemmelsene.

Deltakervilkårene for kystgruppens loddefiske i 2009

I forbindelse med loddefisket i Barentshavet i 2009 ble det fastsatt følgende deltakervilkår for kystfartøygruppen i § 37a og § 5 i den årlige deltakerforskriften:

XIII. Fisket etter lodde for fartøy som har mindre enn 300 m³ lasteromsvolum

§ 37a. (vilkår for å delta i åpen gruppe)

For å delta i åpen gruppe kystfartøygruppens fiske etter lodde må følgende vilkår være oppfylt:

- a. fartøyet må være registrert i merkeregisteret.*
- b. fartøyet må ha mindre enn 300 m³ lasteromsvolum med mindre fartøyet eller fartøy som det kommer til erstatning for deltok i kystfartøygruppens fiske etter lodde i 2003. Dersom fartøyet eller fartøy som det kommer til erstatning for deltok i trålgruppens fiske etter lodde i 2003, kan det likevel ikke delta.*
- c. eier av fartøyet og høvedsmann må være ført på blad B i fiskermanntallet.*
- d. fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter lodde.*

Fartøy som skal nytte trål, må ha loddetråltillatelse etter forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2-22.

§ 5 (begrensninger i antall fartøy en eier kan delta i ett fiskeri med)

Eier av fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe, har ikke adgang til å delta i åpen gruppe i samme fiskeri med annet fartøy.

Eier av fartøy som deltar i åpen gruppe, har ikke adgang til å delta i åpen gruppe i samme fiskeri med annet fartøy.

Deltakervilkårene for kystgruppens loddefiske i 2018

I 2018 ble det fastsatt følgende deltakervilkår for kystfartøygruppen, se § 41 og § 6:

XV. Fisket etter lodde i Barentshavet for fartøy som har mindre enn 500 m³ lasteromsvolum

§ 41 (vilkår for å delta i åpen gruppe)

For å delta i åpen gruppe i kystfartøygruppens fiske etter lodde må følgende vilkår være oppfylt:

- a) fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha mindre enn 500 m³ lasteromsvolum.*

b) eier av fartøyet og høvedsmann må være ført på blad B i fiskermanntallet.

c) fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter lodde.

§ 6 (begrensninger i antall fartøy en eier kan delta i ett fiskeri med)

Hvis eier av fartøy som deltar i lukket gruppe eier 50 % eller mer i annet fartøy, kan ikke sistnevnte fartøy delta i åpen gruppe i samme fiskeri.

Hvis eier av fartøy som deltar i åpen gruppe eier 50 % eller mer i annet fartøy, kan ikke sistnevnte fartøy delta i åpen gruppe i samme fiskeri.

Hvis ingen enkeltperson alene kan anses som eier av fartøyet, jf. § 2 bokstav a, er det avgjørende etter første og annet ledd om enhver konstellasjon av enkeltpersoner som innehar mer enn 50 % av eierandelene i fartøyet, også innehar mer enn 50 % i det andre fartøyet.

Hvis eier av fartøy som deltar i åpen gruppe inngår i konstellasjon av eiere som eier annet fartøy, og eierandelen i eierkonstellasjonen er nødvendig for oppfyllelse av aktivitetskravet i deltakerloven § 6 annet ledd, kan ikke sistnevnte fartøy delta i åpen gruppe i samme fiskeri.

Kystgruppens fiske etter lodde er definert som *åpen gruppe* i den årlige deltakerforskriften. Det fremkommer videre i begge forskriftene, både for 2009 og 2018, at et rederi/eier bare kan delta med ett fartøy i kystgruppens loddefiske.

I 2018 ble det innført et krav om at eieren selv måtte stå om bord som høvedsmann under utøvelsen av fiske. En slik regel kom i konflikt med det generelle driftsmønsteret og bemanningen på større kystfartøy, og etter anmodning fra Norges Fiskarlag ble denne regelen fjernet fra regelverket for å kunne utøve loddefiske i kystgruppen.

7 Adgangsbegrensning - deltakervilkår – tilrådning

Deltakerbegrensning

Arbeidsgruppen legger til grunn at det er et ønske i organisasjonen om å etablere mer forutsigbare rammer for kystgruppens avvikling av loddefisket, og at et nødvendig tiltak for å imøtekomme dette, vil være å få på plass en adgangsbegrensning som vil gi en mer forutsigbar flåtemasse. Dette vil igjen gi grunnlag for større forutsigbarhet og stabilitet knyttet til kvotefastsettelse i kystgruppen.

Selv om det etableres en adgangsregulering i kystgruppen, kan det likevel være behov for å ha en påmeldingsordning for å få mest mulig reell oversikt over antall fartøy som planlegger deltakelse i loddefisket.

I siste 20-årsperiode har det i snitt årlig vært påmeldt 131 fartøy, mens det i samme periode i snitt har deltatt 65 kystfartøy i loddefisket, jfr. tabell 4.

For å få en mest mulig reell påmelding som samsvarer med antall fartøy som deltar i fisket har Norges Fiskarlag tidligere foreslått å etablere et påmeldingsgebyr (depositumsordning). Dette ble behandlet på Reguleringmøtet høsten 2010. Fiskeridirektoratet og Norges Sildealgslag var positiv til dette, under forutsetning at det fantes lovhjemmel for en slik ordning. Spørsmålet om hjemmel måtte imidlertid avgjøres av daværende Fiskeri- og kystdepartementet. Departementet vurderte det slik at det ikke var behov for å innføre en slik ordning.

Foranstående kan illustreres gjennom forslaget som Landsstyret fremmet i forbindelse med loddefisket for 2015, men som dessverre heller ikke denne gangen ble imøtekommet av Nærings- og fiskeridepartementet.

«Norges Fiskarlag viser til at organisasjonen tidligere år har tilrådd at det av hensyn til avviklingen av fisket burde iverksettes tiltak som gir større samsvar mellom antall påmeldte og reelt deltakende fartøy i loddefisket, og at en gebyr- eller depositumordning kunne være et virkemiddel. Fiskarlaget viser i denne forbindelse til departementets uttalelse i pressemelding av 17. desember 2010 hvor bl.a. følgende ble uttalt:

«Det vert ikkje innført noka påmeldingsavgift for å delta i loddefisket i 2011. Fiskeri- og kystdepartementet tek likevel sikte på å etablere ei ordning for å kunne krevje påmeldingsavgift, i form av eit depositum, i fiskeri kor det vert fleire påmelde fartøy enn dei som faktisk deltar. Dette for å få ei påliteleg oversikt over kor mange som skal delta, slik at dei enkelte fartøya kan tildelast meir garanterte kvotar med låg overregulering. Ei slik ordning vil bli vurdert i løpet av 2011, med sikte på eventuell innføring frå 2012.»

Fiskarlaget konstaterte med beklagelse at departementet besluttet at det ikke var behov for en ordning med påmeldingsavgift i 2012. Fiskarlaget er uenig i dette og fremmer derfor på nytt forslag om at det må etableres en gebyrordning for påmelding i kystflåten loddefiske. Sildealgslaget gis i oppdrag å administrere en slik ordning, og gebyret/depositumet fastsettes til kr 50.000,-.»

Arbeidsgruppens vurderinger og anbefalinger

Flere av medlemmene i arbeidsgruppen påpeker at deltakelsen i loddefisket i kystgruppen har variert, men aldri vært høyere enn 104 fartøy (2003) i perioden 1999-2018, mens årlig gjennomsnittlig deltakelse har vært 83 fartøy (i perioden 2011-2018, unntatt årene 2014 og 2015 pga. loddtrekning). Arbeidsgruppen mener derfor at resultatet av en adgangsbegrensning bør ende opp med et fartøyantall et sted mellom høyeste antall fartøy og nevnte gjennomsnittlig antall fartøy.

Enkelte medlemmer i arbeidsgruppen er av den oppfatning at dersom valg av kriterier fører til at man ender opp med et høyt fartøyantall, vil det kanskje være like hensiktsmessig å beholde loddefisket som et åpent fiskeri, og som tidligere kun benytte årlige påmeldingsordninger og utseilingsdato.

I et adgangsbegrenset fiskeri vil en også kunne etablere *strukturvoteordninger* for ytterligere å styrke kvotegrunnlaget (økonomien) til de fartøyene som deltar. Ut fra at det ikke er spesifikt angitt i mandatet har arbeidsgruppen ikke tatt stilling til om det bør etableres en strukturvoteordning, kvotebytteordning eller kvoteleieordning i loddefisket. Arbeidsgruppen anser det likevel som naturlig at det på et eller annet tidspunkt etableres/vurderes slike ordninger i kystgruppens loddefiske.

Hjemmelsgrunnlag

Arbeidsgruppen legger til grunn at de vilkår som angis i § 21 i deltakerloven gir nødvendig lovgrunnlag til å etablere en adgangsbegrensning i kystgruppens fiske etter lodde. Det vises til framstillingen i kapittel 6 foran.

Spørsmål om en åpen gruppe i tillegg til en lukket gruppe

Arbeidsgruppen mener at det bl.a. med bakgrunn i det årlige kvotegrunnlaget (kvoteandelen) som stilles til disposisjon for kystgruppen ikke er rom for å ha en åpen gruppe i tillegg til en lukket gruppe. Økonomien i loddefisket kan ofte være marginal, derfor mener arbeidsgruppen at kystkvoten i sin helhet må forbeholdes en lukket gruppe.

For øvrig viser en gjennomgang av loddefisket i kystflåten i årene 2009-2018 at det minste fartøyet som har deltatt i disse årene hadde en største lengde på 17,1 meter.

Arbeidsgruppen tilrår etter en helhetsvurdering at det ikke etableres en åpen gruppe i tillegg til en lukket gruppe.

Delinnstilling fra arbeidsgruppen

Ut fra at arbeidsgruppen hadde behov for å bruke mer tid på å ferdigstille sin innstilling anså gruppen det som nødvendig å avgi en delinnstilling høsten 2018 om deltakerspørsmålet i kystgruppens loddefiske. Slik delinnstilling ble avlevert 14.9.2018 og hadde følgende ordlyd:

«Det vises til Landsstyrevedtakene av 37B/15, 27/17 og 115/17. Forannevnte vedtak angir etablering av en arbeidsgruppe og oppdrag om å utrede og fremme forslag om framtidig deltakerregulering og kvotereguleringsmodell for kystgruppens loddefiske. I sistnevnte vedtak bl.a. som følger:

«Norges Fiskarlag har oppnevnt en arbeidsgruppe som er gitt i oppdrag å gå gjennom reguleringsopplegget i kystgruppen for å få til et mer forutsigbart fiskeri, herunder vurdere spørsmålet om innføring av en adgangsregulering. Det tas sikte på at dette arbeidet ferdigstilles og undergis nødvendig behandling i løpet av 2018, slik at det kan legges til grunn for loddereguleringene i 2019.»

Arbeidsgruppen har avholdt møter 27. august 2018 og 14. september 2018 (telefonmøte).

Arbeidsgruppen har i møtene gjennomgått og drøftet historisk statistikk for kystgruppens loddefiske og er kommet til at det, bl.a. både ut fra spørsmålets kompleksitet (flere år uten loddefiske og år med bruk av loddtrekning) og ut fra tidsmessige årsaker, er lite sannsynlig at det er mulig å få etablert en deltakerbegrensning i kystgruppens loddefiske allerede med virkning fra 2019. I denne vurderingen har gruppen også forutsatt at saken må gis en organisasjonsmessig behandling etter at arbeidsgruppen har avgitt sin innstilling. Videre antas det at myndighetene må foreta en offentlig høring av saken.

Ovennevnte innebærer at arbeidsgruppen har behov for å bruke mer tid på dette oppdraget, og tar sikte på å avgi en innstilling sent i 2018/tidlig 2019.

Arbeidsgruppen anser det imidlertid som avgjørende for denne prosessen og resultatet at kystfartøy sin deltakelse i et eventuelt loddefiske i Barentshavet i 2019 ikke må være

kvalifiserende (kvalifiserende betydning) for en mulig framtidig adgangsregulering av dette fisket. Arbeidsgruppen anmoder derfor Landsstyret om å be Nærings- og fiskeridepartementet om å kommunisere dette budskapet ut offentlig så snart som mulig. Departementet foretok tilsvarende avgjørelse og pressemeddelelse i forbindelse med adgangsreguleringen av leppefisket.»

Landsstyret fulgte opp delinnstillingen fra arbeidsgruppen, og fattet følgende vedtak 19.9.2018 med følgende innhold:

«Norges Fiskarlag har oppnevnt en arbeidsgruppe som har fått i oppdrag å vurdere en framtidig adgangsbegrensning i kystgruppens loddefiske i Barentshavet, samt en kvotereguleringsmodell. Dette for bl.a. å få til et mer forutsigbart loddefiskeri for denne flåten. Det har vært jobbet med disse problemstillingene over lengre tid, og planen var at gruppen skulle framme sine forslag i høst, slik at en kunne få etablert en adgangsbegrensning i kystgruppens loddefiske allerede med virkning for 2019.

Arbeidsgruppen har nå levert en delinnstilling (14.9.2018) hvor de viser til at problemstillinger knyttet til tidligere deltakelse i kystgruppens loddefiske er mer utfordrende å avklare enn i andre fiskerier hvor man har gått til det skritt å begrense deltakelsen. Dette bl.a. ut fra at loddefisket både har vært stanset i perioder/år og at loddtrekninger har vært benyttet for utvelgelse av fartøyer i enkelte år. Tidsmessige vurderinger tilsier derfor at det er lite realistisk å få innført en adgangsbegrensning i loddefisket for kystgruppen med virkning for 2019. Arbeidsgruppen påpeker imidlertid at det er svært sentralt å få myndighetens avklaring på offisielt å kunngjøre at deltakelse i kystgruppens loddefiske i 2019 ikke vil være kvalifiserende for en eventuell framtidig adgangsregulering av kystgruppens loddefiske.

Under henvisning til foranstående ber Norges Fiskarlag om at Nærings- og fiskeridepartementet så snart som mulig avklarer og kunngjør offentlig at deltakelse i et eventuelt loddefiske i kystgruppen i 2019 ikke vil være kvalifiseringsgrunnlag for en eventuelt senere adgangsbegrensning av gruppens loddefiske. Det vises til at departementet foretok tilsvarende offisielle meddelelse knyttet til prosessen med å vurdere adgangsbegrensning i leppefisket.

Norges Fiskarlag tar sikte på å fremme forslag om en modell med adgangsbegrensning og kvoteregulering for kystgruppens loddefiske i Barentshavet tidlig i 2019, slik at man får tilstrekkelig med tid til å behandle spørsmålet gjennom året, slik at et nytt regime kan være på plass med virkning for 2020.»

På bakgrunn av utsikter om en svak bestandssituasjon for lodde i Barentshavet bestemte Norge og Russland under 46. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon at det ikke skulle åpnes for et loddefiske i Barentshavet i 2019. Denne avgjørelsen førte til at anmodningen fra Fiskarlaget ikke lenger hadde like stor relevans. Departementet har derfor ikke besvart anmodningen fra Fiskarlaget.

Tidsperiode for utvelgelse av fartøy

I perioden 1999-2018 har det vært åpnet for loddefiske i Barentshavet i 13 av disse 20 årene, jfr. det som framkommer i tabell 3. *Arbeidsgruppen går inn for å avgrense tidsperioden som bør danne grunnlaget for utvelgelse av fartøy som følger:*

- anser det ikke som relevant å gå lenger tilbake i historien enn 2011, og velger derfor å se bort fra deltakelse i loddefiske årene før 2011.
- utelukke årene 2014 og 2015 i kvalifiseringsgrunnlaget da deltakelsen i disse to årene bl.a. ble avgjort ved hjelp av loddtrekning. Arbeidsgruppen har vurdert om en kan benytte påmeldingslister (hos Norges Sildesalgslag) i disse årene, men gruppen er blitt kjent med at kvaliteten på nevnte lister er slik at de ikke er egnet som dokumentasjon for denne type anvendelse.
- ***innebærer at loddefiske i årene, 2011, 2012, 2013 og 2018 foreslås som grunnlag for utvelgelse/adgangsbegrensning av fartøy i kystgruppens loddefiske.***

Nærmere om vilkår for utvelgelse/deltakerkriterier

I forbindelse med innføring av adgangsbegrensninger i andre kystfiskerier har man i de fleste tilfeller lagt hovedvekt på fartøyet som objekt for utvelgelse, og da basert på fartøyet's fangsthistorikk i angjeldende fiskeri. I noen tilfeller har også fartøyet's eier/eierselskapets tidligere deltakelse i angjeldende fiskeri også blitt vektlagt, jfr. prosessen i 2001 med å adgangsregulere kystgruppens fiske etter norsk vårgytende sild, og som førte til en betydelig «knoppskyting» av deltakeradganger. Også særskilte dispensasjonsbestemmelser har blitt etablert i de fleste lukningsprosessene.

I forbindelse med adgangsreguleringen av leppefisket i 2018 ble både fartøyeier og fartøyet brukt som vilkår for deltakelse.

Arbeidsgruppen har vurdert ulike kriterier for utvelgelse av fartøy og analysert hvilke utslag de ulike kriteriene gir med hensyn til antall fartøy/selskaper. Følgende kriterier er vurdert:

- *Fartøy ID* - det unike skrognummer da fartøyet deltok i fiske
- *Eier ID under fiske* - juridisk eier i første ledd da fartøyet deltok i fisket (sier ikke noe om selskapets bakenforliggende eiere) – denne ID'n er identisk med eierselskapets organisasjonsnummer eller personnummer dersom eier i første ledd er en enkeltperson
- *Unik ID nå* – kombinasjon fartøy ID og Eier ID nå, (dvs. samme pr. dato som da fartøyet deltok i fisket)

Arbeidsgruppen tilrår etter en helhetsvurdering at adgangsreguleringen av kystgruppens loddefiske baseres på følgende vilkår:

- **Eier ID under fiske (juridisk eier i første ledd da fartøyet deltok i fisket) – eierselskapets organisasjonsnummer eller personnummer dersom eier i første ledd er en enkeltperson**

Arbeidsgruppen mener det er rimelig at fartøyets juridiske eier (selskapet) tillegges vekt når en skal utforme kriterier utvelgelse av fartøy. Foreslåtte kriterium ivaretar tilfeller hvor et juridisk selskap har byttet fartøy (erstatningsfartøy) i tidsperioden/årene, forutsatt at eierselskapet fortsatt er i besittelse av relevant fartøy eller gyldig utskiftingstillatelse i kystgruppen.

Arbeidsgruppen mener videre at rederier/fartøy som skal velges ut må kunne dokumentere en viss kontinuitet i deltakelsen i loddefisket i de årene som er foreslått som grunnlag for utvelgelsen. På denne bakgrunn tilrår arbeidsgruppen at

- **Fartøyeier (eier ID under fiske) må ha fisket og levert lodde med fartøyet/erstatningsfartøy i 2018 og/eller i to av årene 2011-2013. Slik fartøyeier/selskap må også i dag enten ha et fysisk kystfiskefartøy i drift eller en gyldig utskiftingstillatelse.**

I og med at vi ikke har hatt en kontinuitet i loddefisket på samme måte som i andre fiskerier som har blitt adgangsregulert, og hvor det derfor har vært nødvendig å foreslå et kvalifiseringsgrunnlag som strekker seg 8-9 år tilbake i tid, har arbeidsgruppen funnet det påkrevd å forsøke å analysere konsekvensene av de foreslåtte kriteriene så langt dette lar seg gjøre. Arbeidsgruppen har fått Fiskeridirektoratet til å foreta en maskinell datakjøring basert på ovennevnte deltakervilkår. Denne datakjøringen (pr. 20.6.2019) gir en *bruttoliste* som resultat (selskaper kan bl.a. få uttelling for flere fartøy). Fiskeridirektoratet har tatt forbehold om nøyaktigheten i dette tallet/listen. Det er disse bruttotallene som framkommer i tabellene 6 og 7.

Arbeidsgruppens forslag til deltakervilkår gir som resultat et bruttotall på 101 selskaper (eier ID'er) som oppfyller vilkårene, jfr. tabell 7 (grønt markert felt). Arbeidsgruppen har foretatt en nøye gjennomgang av forannevnte bruttoliste, bl.a. basert på den kunnskap arbeidsgruppens medlemmer besitter om fiskeflåten/eierselskaper. På dette grunnlaget mener arbeidsgruppen at det *reelle antallet* selskaper som vil komme i betraktning ut fra foreslåtte deltakervilkår vil være noe lavere enn bruttotallet (101 selskaper), og være i *størrelsesorden 80 selskaper*.

En årsak til dette er bl.a. at eierselskaper (eier ID'er) som vil framkomme på bruttolisten av selskap/fartøy som oppfyller foreslåtte deltakervilkår nå er avviklet/falt bort. I og med at eier ID er identisk med eierselskapets organisasjonsnummer/personnummer vil endringer i eiersammensetninger i selskaper som innebærer at det etableres et nytt eierselskap også bety at selskapet gis et nytt organisasjonsnummer (eier ID), selv om selskapet fortsatt disponerer samme fartøy/er. I siste ti-årsperiode har det vært omfattende eierendringer og fartøybytter i den større kystflåten, og dette gir seg utslag når en skal kombinere både eierselskap og fartøy som utvelgelseskriterium for adgangsreguleringen i loddefisket.

Selskap som er avviklet/falt bort («tom») må derfor ikke komme i betraktning, med mindre disse faller inn under foreslåtte dispensasjonsbestemmelse (se under). Arbeidsgruppen forutsetter at bruk av foreslåtte vilkår for utvelgelse av deltakelse (eier ID under fiske) ikke må føre til at det oppstår «knoppskyting» av deltakeradganger. **En eier ID må derfor ikke generere mer enn en deltakeradgang.**

Arbeidsgruppen viser også til at det i gjennomsnitt årlig har deltatt 83 fartøy i kystgruppen, maksimalt 104 fartøy, i tidsperioden 2011-2018. Et tall i størrelsesorden 80 fartøy vil etter arbeidsgruppens mening derfor på en rimelig måte reflektere den historiske deltakelsen i kystgruppens loddefiske siden 2011 (unntatt 2014 og 2015). Basert på de forutsetninger og vurderinger som er omtalt foran mener arbeidsgruppen at den foreslåtte adgangsreguleringen gir et antall fartøy som bør utgjøre fangstkapasiteten i kystflåten sine fiske etter lodde.

Arbeidsgruppen har også fått Fiskeridirektoratet til å foreta datakjøringer basert på en kvalifiseringsperiode tilbake til 2009. Konsekvenser av nevnte kjøring er presentert i tabell 6.

Arbeidsgruppen erkjenner at det i tillegg til hovedvilkåret er behov for en begrenset **dispensasjonsbestemmelse**, slik en har hatt i tilknytning til de fleste adgangsreguleringer som er innført i kystflåten.

En slik bestemmelse må gi unntak for fartøy som er kjøpt eller kontrahert som erstatningsfartøy for annet fartøy, dersom det tidligere fartøyet og erstatningsfartøyet til sammen fyller hovedvilkårene som fastsettes.

Videre må en dispensasjonsbestemmelse omfatte tilfeller hvor et selskap/rederi har hatt et vesentlig driftshavari/totalhavari i 2018 som har ført til at fartøyet ikke kunne delta i loddefisket dette året, og leiefartøy/erstatningsfartøy ble ikke benyttet. Fartøyet må ha vært påmeldt for deltakelse i loddefiske, og ikke hatt annet aktivitet i perioden fra kystgruppens åpningsdato (19. februar 2018) og fram til loddefisket var avsluttet (siste innmeldte fangst i det norske loddefisket, 22. mars 2018). Det må fastsettes strenge krav til dokumentasjon på havariet.

Dispensasjonsbestemmelsen må også fange opp tilfeller hvor et eierselskap som har deltatt med et fartøy i loddefisket innenfor kvalifiseringsårene, men som i 2018 eller senere, av ulike årsaker har valgt å endre selskapsorganiseringen slik at eierselskapet har fått nytt organisasjonsnummer (eier ID), men hvor samme person fortsatt innehar mer enn 50 % av eierinteressene i selskapet. **En slik dispensasjon må imidlertid ikke føre til at det genereres mer enn en deltakeradgang, og selskapet må fortsatt ha et fartøy i drift innenfor kystfiskegruppen, eller eventuelt være i besittelse av en gyldig utskiftningstillatelse.**

Arbeidsgruppen tilrår at en viderefører en påmeldingsordning for å få mest mulig reell oversikt over antall fartøy som planlegger deltakelse i loddefisket, slik at det kan fastsettes mest mulig reelle kvoter ved fiskets start. Arbeidsgruppen er usikker på om det i tillegg fortsatt er nødvendig å kombinere en påmeldingsordning med en siste utseilingsdato.

Under presenteres to tabeller som viser konsekvenser av ulike kriterier dvs. hvilke og antall år som skal inngå i kvalifiseringsperioden.

Tabell 6 viser årene 2009-2013, samt 2018 mens tabell 7 viser årene 2011-2013, samt 2018.

Tabell 6: Deltakerstatistikk for perioden 2009-2013, samt 2018, splittet på fartøy ID under fiske, eier ID under fiske og unik ID nå

	Fangstår						Perioden 2009-2018 (unntatt 2014 og 2015)					Deltagelse		
	2009	2010	2011	2012	2013	2018	DELTATT 1 AV 6 ÅR	DELTATT 2 AV 6 ÅR	DELTATT 3 AV 6 ÅR	DELTATT 4 AV 6 ÅR	DELTATT 5 AV 6 ÅR	2018 og/eller ett av foregående år	2018 og/eller to av foregående år	2018 og/eller tre av foregående år
Fartøy ID under fiske	58	76	97	70	86	68	142	109	81	60	46	142	118	97
Eier ID under fiske ¹	55	71	90	67	77	65	159	102	75	49	31	159	126	102
Unik ID nå ²	9	14	15	19	22	51	58	24	18	14	12	58	54	51

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings og sluttseddelregister, samt konsesjonsregister per 20. juni 2019

¹ Med Eier ID menes juridisk eier første ledd. Korrigert for at eiere kan kun delta med et fartøy

² Unik ID dvs. samme eier (Eier ID) på samme fartøy (FartøyID) per 20. juni 2019 som da fartøyet fisket lodde.

Tabell 7: Deltakerstatistikk for perioden 2011-2013, samt 2018, splittet på fartøy ID under fiske, eier ID under fiske og unik ID nå.

	Fangstår				Perioden 2009-2018 (unntatt 2014 og 2015)				Deltagelse		
	2011	2012	2013	2018	DELTATT 1 AV 4 ÅR	DELTATT 2 AV 4 ÅR	DELTATT 3 AV 4 ÅR	DELTATT 4 AV 4 ÅR	2018 og/eller ett av foregående år	2018 og/eller to av foregående år	2018 og/eller tre av foregående år
Fartøy ID under fiske	97	70	86	68	129	96	64	32	129	105	81
Eier ID under fiske ¹	90	67	77	65	143	77	55	24	143	101	85
Unik ID nå ²	15	19	22	51	56	23	18	10	56	53	51

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings og sluttseddelregister, samt konsesjonsregister per 20. juni 2019

¹ Med Eier ID menes juridisk eier første ledd. Korrigert for at eiere kan kun delta med et fartøy

² Unik ID dvs. samme eier (Eier ID) på samme fartøy (FartøyID) per 20. juni 2019 som da fartøyet fisket lodde.

Arbeidsgruppens forslag framkommer i markert linje (grønn) i tabell 7, og gir som resultat anslagvis at 101 fartøy (eierselskap) oppfyller hovedvilkåret. Som nevnt foran mener arbeidsgruppen at det *reelle antallet* selskaper som vil komme i betraktning ut fra foreslåtte deltakervilkår vil være noe lavere enn bruttotallet og være i *størrelsesorden 80 selskaper/fartøy*.

Deltatt med mer enn ett fartøy

I forbindelse med arbeidsgruppens gjennomgang og analyse av ulike deltakervilkår ble det avdekket at i enkelte år har selskap/rederi med samme eiersammensetning deltatt i loddefisket med mer enn ett fartøy, se tabell 8 under.

Tabell 8: Antall eiere som har deltatt med flere fartøy i samme år i kystfisket etter lodde i årene 2009-2018.

	Fangstår					
	2009	2010	2011	2012	2013	2018
Eier ID under fiske ¹	58	76	97	70	86	68
Eier ID under fiske ²	55	71	90	67	77	65
Differanse – ant. eiere med flere fartøy	3	5	7	3	9	3

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings og sluttseddelregister, samt konsesjonsregister per 6. september 2018

¹ Flere eiere har deltatt med flere fartøy. Med Eier ID menes juridisk eier første ledd.

² Korrigert for at eiere kan kun delta med et fartøy

I de årlige deltakervilkårene for kystgruppens loddefiske (deltakerforskriften) framkommer det at dette ikke har vært tillatt. Samme rederi kan bare delta med ett fartøy i et åpent fiskeri, som loddefisket.

Arbeidsgruppen er av den oppfatning at også slike selskap/rederi kun skal få uttelling for ett fartøy i relasjon til de foreslåtte hovedvilkår for framtidig deltakelse i kystgruppens loddefiske.

Kvantumskrav

Arbeidsgruppen har også vurdert om det kunne være hensiktsmessig å legge inn et kvantumskrav i deltakervilkårene. Gjennomgang av loddefangster i de årene arbeidsgruppen har foreslått som kvalifiseringsperiode (2011, 2012, 2013 og 2018), viser at det kun er ett eierselskap (fartøy) som vil falle ut dersom en for eksempel setter et kvantumskrav på 100 tonn i det enkelte år. Et slikt kvantumskrav vil derfor ha svært liten effekt på deltagerantallet.

Ut fra dette finner arbeidsgruppen ikke grunnlag for å foreslå at det settes kvantumskrav i deltakervilkårene.

Alternativ utforming av vilkår for deltakelse

Arbeidsgruppen har også drøftet en alternativ måte å utforme deltakervilkårene, og da etter samme mal som ble benyttet ved lukkingen av leppefisket i 2018.

Ved vurdering av hvem som er eier vil en kunne ta utgangspunkt i definisjonen av eier slik det framkommer av § 2 i deltakerforskriften for 2019. Av denne fremgår følgende:

«eier»: fysisk person som direkte eller indirekte gjennom foretak, innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy. Dersom ingen fysisk person innehar mer enn 50 % av eierandelene i fiskefartøyet, ses det hen til en konstellasjon av fysiske personer som direkte, eller indirekte gjennom foretak, innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet. Der det unntaksvis følger naturlig av sammenhengen skal en likevel med «eier» forstå fysisk eller juridisk person som direkte eier fartøyet. Dette gjelder enkelte bestemmelser i kapittel III om tildeling av tillatelse eller ny adgang til å delta.»

Ved å ta utgangspunkt i denne definisjonen av eier og bruke samme formulering som ved lukking av leppefisket om at «*fartøyeier må ha fisket og levert leppefisk med fartøyet*» vil man også trolig unngå knoppskyting.

Å foreta datakjøringer hvor man også legger inn vilkår knyttet til bakenforliggende eierforhold i selskapene har vist seg nokså komplisert og omfattende. Det er således ikke foretatt datakjøringer med en slik eierdefinisjon. I og med at det foreslås et kvalifiseringsgrunnlag som strekker seg 8-9 år tilbake i tid, kombinert med mange eierendringer og fartøybytter i den større kystflåten, må det kunne antas at et slikt hovedvilkår nødvendigvis ikke ville «truffet» de eierselskapene/fartøyene som anses som nåværende loddefiskere.

Arbeidsgruppen har derfor valgt å ikke følge dette alternativet.

Arbeidsgruppen legger til grunn at forslaget fra gruppen om bruk av eier ID under fiske (juridisk eier i første ledd da fartøyet deltok i loddefiske), koblet til en streng dispensasjonsbestemmelse ikke skal føre til at oppstår flere deltakeradganger gjennom knoppskyting.

8 Kvotereguleringsmodell - tilrådning

I arbeidsgruppens mandat er det lagt til grunn at kvotefordelingen mellom reguleringsgruppene skal følge gjeldende landsmøtevedtak, landsmøtevedtakene 6/07 og 5/15. Dette innebærer at kystflåten tildeles 16 % av den norske loddeknoten.

Landsmøtevedtak 5/15 (2a-c) angir følgende om ressursfordeling:

«Landsmøtet konstaterer at organisasjonens arbeid med ressursfordeling mellom flåtegrupper de siste 25 årene har sikret en svært viktig stabilitet om kvotefordelingene. Skiftende regjeringer og Stortinget har vektlagt og anerkjent Fiskarlagets arbeid på dette området, og i all hovedsak lagt til grunn de forslagene om kvotefordeling som har vært vedtatt av Landsmøtene i Norges Fiskarlag.

Landsmøtevedtak 6/07 som har gyldighet i åtteårsperioden 2007-2015, er gjenstand for evaluering og fornyelse på dette landsmøtet. Landsmøtet registrerer at medlemslagene i all hovedsak går inn for at gjeldende kvotefordelinger mellom flåtegruppene må videreføres i en ny periode. Det konstateres imidlertid at enkelte medlemslag har reist spørsmål om endringer i kvotefordelingen av lodde i Barentshavet og blåkkeite nord for 62°N, samt at det også er fremmet ønske om å etablere en fordelingsnøkkel for øyepål.

Landsmøtet mener at spørsmålet om ressursfordeling fortsatt bør forankres gjennom vedtak i organisasjonens høyeste beslutningsorgan. Landsmøtet finner derfor etter en totalvurdering å gå inn for at kvotefordelingen mellom flåtegruppene, slik denne framkommer i landsmøtevedtak 6/07 videreføres i ti nye år (2016-2025), og undergis ny evaluering i tilknytning til Landsmøtet i 2025. Når det gjelder spørsmålene som er reist om eventuelle justeringer av kvotefordelingene av lodde i Barentshavet og blåkkeite nord for 62°N, samt etablering av en kvotefordelingsnøkkel for øyepål, så finner Landsmøtet det mest hensiktsmessig å henvise disse spørsmålene til videre behandling og avklaring i Landsstyret. Landsmøtet gir for øvrig Landsstyret fullmakt til å foreta mindre tekniske justeringer i kvotefordelingene i gyldighetsperioden, herunder etablering av fordelingsnøkler for eventuelle nye fiskeslag, dersom Landsstyret finner dette hensiktsmessig, og det er enighet mellom de ulike gruppene.»

I Landsstyrets beretning til Landsmøtet for perioden 2015-2016, heter det som følger vedrørende ressursfordelingsavtalen mellom flåtegruppene:

«Landsmøtet 2015 behandlet ressursfordelingen mellom flåtegrupper for en ny tidsperiode. I forkant av behandlingen utarbeidet administrasjonen i Norges Fiskarlag et høringsnotat om kvotefordelingene mellom flåtegruppene som var gjenstand for organisasjonsmessig behandling. Det ble altså ikke nedsatt et eget utvalg til å forestå denne prosessen slik som tidligere. Høringsnotatet gjorde rede for gjeldende kvotefordelinger, herunder prinsippene i

Finnmarksmodellen, og hvordan disse hadde blitt praktisert i perioden fordelingsvedtaket fra 2007 hadde gyldighet (2008-2015).

Høringsnotatet inneholdt ingen anbefalinger om fordelingsnøkler for en ny periode. Landsmøtet 2015 fattet et fornyet vedtak om kvotefordelingene mellom flåtegrupper, samt Finnmarksmodellen for ti nye år, for perioden 2016-2025, med neste evaluering og behandling i tilknytning til landsmøtet i 2025.

Landsmøtet 2015 vedtok at kvotefordelingsnøkklene som var gjeldende for perioden 2008-2015 skulle videreføres i den nye perioden, men viste samtidig til at spørsmålene som var reist i tilknytning til eventuelle justeringer av fordelingsnøkklene for blåkveite og lodde i Barentshavet og inkludering av eventuelle nye fiskeslag, måtte vurderes nærmere av Landsstyret. Landsstyret har i inneværende landsmøteperiode startet en foreløpig vurdering av disse spørsmålene, men ikke sluttført behandlingen.»

Under henvisning til foranstående legger arbeidsgruppen til grunn at kystgruppen fortsatt tildeles 16 % av den norske loddekvoten. I siste 20-årsperiode har den årlige gruppekvoten til kystgruppen i snitt vært 32 572 tonn (1999 og 2014 er holdt utenfor).

Spørsmål om kvotestige

I de siste årene har kvoten pr. båt i utgangspunktet vært satt til omlag 300 tonn (flat kvotestige). Arbeidsgruppen er av den oppfatning at kvoten minimum bør ligge i en slik størrelsesorden for å sikre lønnsomhet ved å delta i loddefisket.

I årene 2000-2003 var det en to-delt kvote i kyst, hvor fartøy over 27,5 m fikk 25 % høyere kvote.

Arbeidsgruppen har også vurdert spørsmål om behovet for en differensiert kvotestige i loddefisket. Gruppen er kjent med at et medlemslag har foreslått en differensiert kvotestige i flere år, og at også Norges Fiskarlag har fremmet dette uten å få gjennomslag hos fiskerimyndighetene.

Tidligere foreslåtte kvotestige hadde slik utforming som presentert i tabell 9 nedenfor.

Tabell 9: Tidligere foreslått kvotestige fra et medlemslag.

Faktisk lengde	Kvotefaktor
Fartøy under 15,99 m	1,0
Fartøy 16,0 – 16,99 m	1,1
Fartøy 17,0 – 17,99 m	1,2
Fartøy 18,0 – 18,99 m	1,3
Fartøy 19,0 – 19,99 m	1,4
Fartøy 20,0 – 20,99 m	1,5
Fartøy 21,0 – 21,99 m	1,6
Fartøy 22,0 – 22,99 m	1,7
Fartøy 23,0 – 23,99 m	1,8
Fartøy 24,0 – 24,99 m	1,9
Fartøy 25,0 – 25,99 m	2,0
Fartøy 26,0 m og over	2,1

En oversikt over fartøystørrelse (lengde) på de fartøyene som deltok i kystgruppens loddefiske i 2018 viser at tilnærmet alle fartøyene hadde en største lengde over 28 meter. Se tabell 10.

Tabell 10: viser oversikt over største lengde på kystfartøyene som deltok i loddefisket i 2018

Lengdegrupper	2018
15-19,99	1
20-24,99	6
25-29,99	16
30-34,99	16
35-39,99	21
40-44,99	4
45-44,99	2
50-54,99	2
Totalsum	68

Etter at øvre lengdegrense i kystflåten ble endret fra 28 meter største lengde til største lasteromsvolum på 500 m³ er derfor mange av dagens kystfartøy som vil være aktuell for deltakelse i loddefisket over 28 meter. Tidligere foreslåtte kvotestige, slik denne er utformet vil derfor ha liten relevans i forhold til dagens kystflåte i loddefisket.

Arbeidsgruppen vurderer derfor kystflåten som er aktuell for loddefiske å være såpass homogen i størrelse og kapasitet at det ikke er naturlig å differensiere kvotene.

Ut fra en totalvurdering tilrår Arbeidsgruppen at en viderefører gjeldende flate kvotestige med like kvoter (faktor 1,0) på alle deltakende fartøy i kystflåten.

Spørsmål om maksimalkvote – fartøykvoteregulering

I de fleste årene har loddefisket i kystflåten vært regulert med maksimalkvoter. Det har også vært prøvd en kombinasjon av garantert kvote og maksimalkvote.

Arbeidsgruppen tilrår ut fra en helhetsvurdering at en fortsatt benytter maksimalkvoter med en moderat overregulering i kystflåtens loddefiske.

I og med at loddefisket kjennetegnes av en hektisk og kort sesong om vinteren, hvor særlig rognmodningsgraden til lodda er en svært viktig faktor, er det viktig at fisket følges nøye, slik at nødvendige kvotejusteringer foretas raskt. Arbeidsgruppen viser til at erfaringer med dialog mellom næring og myndigheter har ivaretatt disse hensynene på en god måte.

Redskapsfleksibilitet mv

I henhold til havressursloven § 20 er det forbudt å høste med trål innenfor territorialgrensa (12 nautiske mil fra grunnlinjene) ved det norske fastlandet, med unntak av høsting med taretrål, reketrål og krepsetrål. Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra forbudet i første punktum i visse område, for visse tidsperioder eller for høsting med bestemte trålredskaper eller høsting av bestemte arter og fastsette hva som er å regne som trål etter denne paragrafen.

Adgangen til å fiske lodde med trål innenfor 12 nautiske mil er regulert i utøvelsesforskriften § 58. Her står det at fartøy med loddetråltillatelse etter konsesjonsforskriftens § 2-22 kan fiske med småmasket flytetrål etter lodde innenfor 12 nautiske mil. Samtlige kystfartøy fikk loddetråltillatelsen

tilbakekalt ved kongelig resolusjon 8. januar 2016. I foredraget som lå til grunn for kongelig resolusjon om å tilbakekalle alle loddetråltillatelser tildelt kystfiskefartøy som ble opphevet med virkning fra 1. juli 2015 heter det bl.a.:

«Bakgrunnen for endringen var at kravet om loddetråltillatelse for kystfiskefartøy ikke lenger hadde noen fornuftig begrunnelse da det ikke gjaldt noe krav om tidligere deltakelse i fisket for tildeling av slik tillatelse og heller ingen begrensninger på antall nytildelinger. Endringen innebærer en forenkling ved at det ikke lenger er nødvendig for eiere av kystfiskefartøy å søke om spesiell tillatelse for å delta i fiske etter lodde med trål.

Kystflåtens eventuelle fiske etter lodde med trål vil uavhengig av at kravet om spesiell tillatelse er opphevet, måtte foregå i overensstemmelse med øvrige regler som til enhver tid måtte gjelde for slikt fiske, herunder eventuelle forbud, kvotereguleringer, redskapsbegrensninger mv.»

Dette førte til at det i en liten periode ikke var noen kystfiskefartøy som fylte kriteriene for å fiske lodde med trål innenfor 12 nautiske mil. Siden det ikke var loddefiske i 2016 ble dette ikke oppdaget før høsten 2017 da det ble klart at det ville bli et loddefiske i 2018. Dette ble tatt opp på Reguleringsmøtet høsten 2017. Fiskeridirektoratet la da til grunn at endringen i konsesjonsregelverket for kystfiskeflåten ikke var ment å redusere deres adgang til å fiske med trål etter lodde innenfor 12 nautiske mil. På bakgrunn av dette ble utøvelsesforskriften § 58 endret slik at alle kystfartøy som har adgang til å delta i loddefisket også gis adgang til å fiske innenfor 12 nautiske mil med trål.

Arbeidsgruppen legger til grunn at kystflåtens adgang til å benytte trål i loddefisket er tilfredsstillende ivarettatt i gjeldende regelverk om redskapsfleksibilitet.

Vedlegg

Summarisk oversikt over sentrale nøkkeldata om kystgruppens loddefiske i Barentshavet tilbake til 1999.

Informasjonen er i all hovedsak hentet fra Fiskeridirektoratets saksdokumenter til de årlige møtene i Reguleringsrådet/Reguleringsmøtet. Fangst for perioden 2009-2018 er hentet fra Fiskeridirektoratets Landings og sluttseddelregister, samt konsesjonsregister per 6. september 2018.

1999

Kystgruppen: 6 600 tonn (13,7 %) – fisket 6 211 tonn (12,9 %)

Antall kystfartøy påmeldt: 59 fartøy

Loddtrekning av påmeldte: 20 fartøy, alle under 27,5 meter

Fastsatt flat fartøykvote på 330 tonn

Fartøykvote økt til: 430 tonn (17. mars), 480 tonn (22. mars), 700 tonn (25. mars) og 900 tonn (29. mars).

Åpning 3. mars, konsumpåbud

Kyst manglet 389 tonn på å fiske opp sin gruppekvote

Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (10. mars)

2000

Kystgruppen: 55 770 tonn (19,6 %) – fisket 19 500 tonn (6,8 %)

Antall kystfartøy påmeldt: 149 fartøy, derav 2 fartøy over 27,5 meter (ingen loddtrekning)

Fastsatt fartøykvote: 425 tonn, og 530 tonn for fartøy over 27,5 meter (25 % høyere) – innebar en overregulering på ca. 28 % i forhold til påmeldte fartøy

Fartøykvote økt til: 820 tonn og 1 020 tonn (fartøy over 27,5 meter) (10. mars), opphevet 16. mars

Antall fartøy som deltok i fisket: 60 fartøy

Konsumregulering av flåten med egne kvoter, hvor 51 kystfartøy deltok

Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (8. mars)

2001

Kystgruppen: 50 830 tonn (13,7 %) – fisket 36 094 tonn (9,7 %)

Antall kystfartøy påmeldt: 116 fartøy, derav 2 fartøy over 27,5 meter (ingen loddtrekning)

Fastsatt fartøykvote: 630 tonn, og 790 tonn for fartøy over 27,5 meter (25 % høyere) – innebar en overregulering på ca. 49 % i forhold til påmeldte fartøy

Fartøykvote økt til: 900 tonn og 1 125 tonn (fartøy over 27,5 meter) (9. mars), opphevet 13. mars

Antall fartøy som deltok i fisket: 48 fartøy

Konsumregulering av flåten med egne kvoter, hvor 53 kystfartøy deltok

Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse

2002

Kystgruppen: 45 960 tonn (12,0 %) – fisket 47 659 tonn (12,4 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 129 fartøy, derav 2 fartøy over 27,5 meter (ingen loddtrekning)
Fastsatt fartøykvote: 750 tonn, og 940 tonn for fartøy over 27,5 meter (25 % høyere) – innebar en overregulering på ca. 111 % i forhold til påmeldte fartøy
Fartøykvote økt til: 1000 tonn og 1 250 tonn (fartøy over 27,5 meter) (5. mars), opphevet 14. mars
Antall fartøy som deltok i fisket: 81 fartøy
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (13. mars 2002).

2003

Kystgruppen: 21 960 tonn (12,0 %) – fisket 24 664 tonn (13,5 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 170 fartøy, derav 2 fartøy over 27,5 meter (ingen loddtrekning)
Fastsatt maksimalkvote: 250 tonn, og 313 tonn for fartøy over 27,5 meter (25 % høyere) – innebar en overregulering på ca. 95 % i forhold til påmeldte fartøy
Maksimalkvote økt til: 400 tonn og 500 tonn (fartøy over 27,5 meter) (13. mars). fisket stoppet 29. mars. På grunn av mye kvote igjen hos trål og ringnot ble kystgruppens fiske gjenåpnet 23. april og maksimalkvoten opphevet.
Antall fartøy som deltok i fisket: 104 fartøy
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (10. mars 2003)
Konsumpåbud etter 27. mars 2003

2009

Kystgruppen: 35 856 tonn (16,0 %) – fisket 35 917 tonn (16,0 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 171 fartøy, (ingen loddtrekning)
Fastsatt maksimalkvote: 350 tonn (lik kvote for alle kystfartøy), – innebar en overregulering på ca. 67 % i forhold til påmeldte fartøy (antok at 102 av 171 fartøy ville delta)
Maksimalkvote økt til: 750 tonn (11. mars), 1000 tonn (17. mars), senere til 1 400 tonn (20. mars), stoppet 25. mars
Antall fartøy som deltok i fisket: 58 fartøy
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (10. mars)
Særskilt konsumregulering

2010

Kystgruppen: 33 280 tonn (16,0 %) – fisket 33 351 tonn (16,0 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 134 fartøy, (ingen loddtrekning)
Fastsatt maksimalkvote: 370 tonn (lik kvote for alle kystfartøy), – innebar en overregulering på ca. 49 % i forhold til påmeldte fartøy (antok at 90 av 134 fartøy ville delta)
Maksimalkvote økt til: 470 tonn (11. mars), stoppet 25. mars
Antall fartøy som deltok i fisket: 78 fartøy
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (10. mars)

2011

Kystgruppen: 35 520 tonn (16,0 %) – fisket 34 605 tonn (15,6 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 139 fartøy, (ingen loddtrekning)
Fastsatt maksimalkvote: 370 tonn (259 tonn garantert) (lik kvote for alle kystfartøy), – innebar en overregulering på ca. 43 % i forhold til påmeldte fartøy (antok at 96 av 139 fartøy ville delta)
Maksimalkvote økt til: 470 tonn (29. mars),
Antall fartøy som deltok i fisket: 100 fartøy
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (13. mars)

2012

Kystgruppen: 29 760 tonn (16,0 %) – fisket 28 663 tonn (15,4 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 145 fartøy, (ingen loddtrekning)
Fastsatt maksimalkvote: 270 tonn (205 tonn garantert) (lik kvote for alle kystfartøy), – innebar en overregulering på ca. 32 % i forhold til påmeldte fartøy (antok at 110 av 145 fartøy ville delta)
Maksimalkvote økt til: 445 tonn (6. mars), senere økt til 520 tonn og opphevet garantert kvote (16. mars), 595 tonn (23. mars), fritt fra 26. mars, stoppet 3. april
Antall fartøy som deltok i fisket: 73 fartøy
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (5. mars)

2013

Kystgruppen: 18 400 tonn (16,0 %) – fisket 19 684 tonn (17,1 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 141 fartøy, (ingen loddtrekning)
Fastsatt maksimalkvote: 190 tonn (130 tonn garantert) (lik kvote for alle kystfartøy), – innebar en overregulering på ca. 46 % i forhold til påmeldte fartøy (antok at 97 av 141 fartøy deltok)
Maksimalkvote økt til: 220 tonn (1. mars), senere økt til 370 tonn og opphevet garantert kvote (7. mars), stoppet 11. mars.
Antall fartøy som deltok i fisket: 88 fartøy
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (28. februar)

2014

Kystgruppen: 6 165 tonn (16,0 %) – fisket 5 888 tonn (15,3 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 125 fartøy, (loddtrekning, maks 31 fartøy)
Fastsatt maksimalkvote: 200 tonn
Antall fartøy som deltok i fisket: 31 fartøy (begrenset deltagelse pga. loddtrekning)
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (9. mars)

2015

Kystgruppen: 11 438 tonn (16,0 %) – fisket 10 398 tonn (14,5 %)
Antall kystfartøy påmeldt: 120 fartøy, (loddtrekning, maks 37 fartøy)
Fastsatt maksimalkvote: 300 tonn, økt til 600 tonn (25. mars) pga. dårlig deltagelse.
Antall fartøy som deltok i fisket: 36 fartøy (begrenset deltagelse pga. loddtrekning)
Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (7. mars)

2018

Kystgruppen: 19 528 tonn (16,0 %) – fisket 19 288 tonn (15,8 %)

Antall kystfartøy påmeldt: 111 fartøy, ingen loddtrekning

Fastsatt maksimalkvote: 300 tonn (lik kvote for alle kystfartøy)

Antall fartøy som deltok i fisket: 68 fartøy

Utsatt åpningsdato for kystgruppen fastsatt til 19. februar

Fastsatt siste utseilingsdato for deltakelse (6. mars)

Utfyllende opplysninger om årene 2014 og 2015

Påmelding – loddtrekning i 2014 og 2015

Påmeldingsregelverket var begge årene utformet slik at fartøy som ønsket å delta i loddefisket måtte være skriftlig påmeldt til Norges Sildesalgslag senest i løpet av en gitt frist. Norges Sildesalgslag tok mot påmeldingen og sendte lister over til Fiskeridirektoratet etter at fristen var over.

Tradisjonelt starter loddefisket for kystgruppen når lodden nærmere seg konsumkvalitet, dvs. månedsskiftet februar/mars. Siden det er så lang tid fra frist for påmelding til oppstart av fiske har Fiskeridirektoratet vært fleksibel vedrørende påmelding til fisket. Mange selskap har vært i en kjøpsprosess evt. har et nybygg som skal være ferdig til oppstart. Det har derfor ikke vært satt som krav at påmeldte fartøy skal være registrert i merkeregisteret påmeldingsdatoen. Når man i neste omgang har fastsatt siste utseilingsdato har Norges Sildesalgslag sjekket påmeldingsliste mot utseilte fartøy. I de tilfeller der det har vært foretatt loddtrekning har dette vært på bakgrunn av påmeldingslisten.

Gjennomføring av fisket i 2014 og 2015:

2014: For å kunne delta i loddefisket i kystgruppen måtte fartøyene være skriftlig påmeldt til Norges Sildesalgslag innen 6. januar 2014. 125 kystfartøy meldte seg på til å delta. Siden det ble påmeldt flere fartøy enn en kvotemessig hensiktsmessig avvikling av fisket ga rom for, bestemte Fiskeridirektoratet at deltagelsen måtte begrenses på grunnlag av loddtrekning. Det ble satt en begrensning på 30 fartøy. Basert på resultatet av trekningen fikk de 30 første fartøyene på listen tilbud om å delta. Det ble fastsatt en utseilingsordning som ble administrert av Norges Sildesalgslag.

Det ble videre fastsatt siste utseilingsdato. Dersom disse fartøyene ikke hadde meldt utseiling innen fristen måtte fartøyene avgi sin plass til neste fartøy på listen. Sildelaget hadde da ansvar for å kontakte neste fartøy på listen. Denne sesongen måtte Sildelaget kontakte over 60 fartøy før man hadde nådd 30 deltakende fartøy. På grunn av at mange fartøy i kystgruppen ikke tok hele kvoten sin ble det på slutten av fiske funnet rom for å slippe ut ytterligere ett fartøy i kystgruppen.

2015: Som i 2014 var norsk kvote for liten til at det var mulig for at alle interesserte fartøy skulle få et økonomisk lønnsomt fiske. Det ble derfor bestemt å regulere fisket som i 2014 med påmelding (innen 12. januar 2015), loddtrekning og siste utseilingsdato. 120 kystfartøy meldte seg på, av disse fikk 37 fartøy etter loddtrekning tilbud om å delta. Fartøy som ikke hadde meldt utseiling innen fristen måtte avgi sin plass til neste fartøy på listen. Ved siste utseilingsdato viste det seg at mange fartøy som hadde fått tilbud om å gå, ikke benyttet seg av plassen sin.

Norges Sildesalgslag måtte da kontakte fartøy lengre ned på listen. Dette var en prosess som tok lang tid, fartøyene som ble kontaktet trengte tid til å ta beslutningen. Det tok en stund før fartøyene langt nede på listen ble kontaktet, da hadde de fleste fartøyene gått over til annet fiskeri, var på verkstedsopphold osv. Tilslutt hadde Sildelaget kontaktet samtlige 120 fartøy på listen uten å finne nok fartøy til å ta opp kvoten. I stedet for å starte på nytt øverst på listen, noe som ville ha vært en veldig krevende prosess på slutten av sesongen, ble det i samråd med næringen bestemt å øke maksimalkvoten til 600 tonn. Ingen fartøy kunne starte ny tur eller fiske på økt maksimalkvote uten å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Sildelaget kunne også fastsatte utseilingsstopp dersom tilstrekkelig kapasitet gikk på feltet. Heller ikke nå var det nok interesse til å delta i loddefisket, noe som gjorde at det gjenstod 1 040 tonn av kystgruppens kvote. 36 fartøy fisket lodde i 2015, 2 av disse fartøyene fisket dobbel kvote.

Man så at mange av fartøyene som i 2015 ble trukket ut til å delta i første omgang var fartøy som ikke var en del av den «tradisjonelle» loddeflåten. Mange av de «tradisjonelle» fartøyene hadde plass langt bak på listen. Det var stort frafall, spesielt fartøy med torskekvoter og små fartøy som måtte gå flere turer for å fiske den tildelte kvoten. I tillegg var loddefisket i 2015 preget av mye dårlig vær, dårlig tilgjengelighet, sent innsig og stor innblanding av torsk. Til sammen førte dette til liten interesse i kystgruppen for å delta.

Man har sett at kystgruppen i mange år har bestått av et betydelig antall fartøy med ulike intensjoner for å melde seg på dette fisket.
